РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу.
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., второк 10-го липня 1917. Ч. 80. VOL. XXV. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, July 10, 1917. No. 80.

РОСІЙСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ПОСИЛАЄ НА УКРАЇНУ КОМІСІЮ.

Правительство обіцює сповнити жаданє Українців, але домагаєть ся відкликаня самостійности.

АВСТРІЯ МАЄ ОДЕРЖАТИ НОВУ КОНСТИТУЦІЮ.

Вісти з України.

Російське правительство посилає на Україну комісію.

Пєтроград, 6. липня. — **РОСІЙСЬКЕ ПРОВІЗОРИЧНЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ПОСТАНОВИЛО ВИСЛАТИ НА УКРАЇНУ КОМІСІЮ, ЩОБИ НА МІСЦИ ПРОВІРИТИ ПОЛОЖЕНЄ І ВІЙТИ В ПЕРЕГОВОРИ З МЕШКАНЦЯМИ УКРАЇНИ.**

В склад комісії мають війти провідники всіх партій.

(Нюйорський „Форвертс" з 7. липня).

Правительство жадає, щоби Українці відкликали проголошенє независимости.

Пєтроград (через Париж), 8. липня. — **Нині подано до відома, що ПРАВИТЕЛЬСТВО ПОРІШИЛО ВИСЛАТИ ДО КИЄВА КОМІСІЮ, щоби вплинути на український національний конгрес, який під сю пору відбуває там наради, щоби він ВІДКЛИКАВ ПРОГОЛОШЕНУ НИМ НЕЗАВИСИМІСТЬ УКРАЇНИ.**

КОМІСІЯ Є УПОВАЖНЕНА ДАТИ УКРАЇНЦЯМ ПРИРЕЧЕНЄ НА МИРНЕ І ВДОВОЛЯЮЧЕ РОЗВЯЗАНЄ УКРАЇНСЬКОГО ПИТАНЯ. Однак комісія є уповажнена також заявити, що провізоричне правительство порішило удержати свій авторітет над всіми народами Росії.

Москалі агітують проти українського конгресу.

Пєтроград, 8. липня. — **В Луцку (на Волини)** відбули ся великі збори українських жовнірів, які висказали своє повне довірє до провізоричного правительства і **ВИДАЛИ ПОКЛИК, В ЯКІМ ВЗИВАЮТЬ НАСЕЛЕНЄ УКРАЇНИ, ЩОБИ ВОНО НЕ СЛУХАЛО КОНГРЕСУ В КИЄВІ, БО ВІН СКЛАДАЄТЬ СЯ ЛИШЕ З ГОРСТКИ ПОЛІТИКІВ, ЯКІ СПРИЯЮТЬ НІМЦЯМ, А ЯКІ СТРЕМЛЯТЬ ДО ЗАХОПЛЕНЯ ВЛАСТИ У СВОЇ РУКИ.**

Жовніри заклинають свій нарід, щоби він з довірєм відносив ся до правительства і через сепаратистичні стремлїня не загрожував єдности Росії.

Український військовий зїзд.

Київ, 19. мая. — На вечірнім засїданю зїзду обговорювано питанє про відношенє до біжучих подій та про відношенє до тимчасового правительства і до ради робітничих і салдатських депутатів.

В рефераті про сї справи наводило ся думку, що російські суспільні круги не показали замітної переміни до української справи, хоч Українці брали участь в революції.

Тимчасове правительство не має з собі українського елементу, а рада робітничих і жовнірських депутатів має його в незвичайно малім числі. Власть є чужа інтересам України, тому треба конечно добивати ся, щоби в тимчасовім правительстві було утворене місце для міністра України та щоби склад робітничих і жовнірських депутатів доповнив ся представителями української демократії.

Виступає письменник Винниченко, український соціял-демократ. Він пригадує, що сама можливість свобідного зібраня і говореня про потреби українського народу зявила ся тільки через революційну російську демократію, яка виборола свободу для цілої Росії.

Резолюція.

Нині рано оголошуєть ся текст резолюції, вробленої комісією. В основу резолюції взято проєкт резолюції, предложеної Винниченком.

Резолюція, принята на зїзді одноголосно, звучить:

Перший український військовий зїзд делєгатів з фронту, резерви і фльоти, представляючий около 900.000 зорганізованого і зорyженого українського народу, в цїли полагодженя національної боротьби на Україні і на фронті, які можуть принести велику загальну шкоду справі революції і для найбільшого зєднаня і згоди всіх демократичних мас на Україні, постановляє жадати від тимчасового правительства і ради робітничих і жовнірських депутатів негайного проголошеня спеціяльним актом принципу національно-територіяльної автономії України, яко найкрасшого забезпеченя всіх національно-політичних прав українського народу і цілого краю.

Яко перший крок до реального здійсненя того акту зїзд вважає конечним негайне назначенє при тимчасовім правительстві міністра для справ України.

Зїзд поручив Головній Раді передати сю резолюцію тимчасовому правительству.

(„Русское Слово", з 20. мая).

Український військовий зїзд.

Київ, 21. мая. — На відкритім засїданю зїзд приняв обширну декляративну резолюцію, яка зясовує роботу закінчившого ся зїзду. Суть резолюції можна звести до того:

Зїзд признає конечним розпочати боротьбу з упадном духовної і реальної сили армії, але одним з дійсних і могучих средств зїзд вважає негайну націоналізацію армії на національно-територіяльній основі. Зокрема зїзд вважає конечним утворенє української національної армії і длятого предкладає, щоби безпроволочно виділити з резерви всіх офіцирів і жовнірів української народности у спеціяльні українські відділи.

На активних фронтових зїзд тепер не посягає, та всетаки жадає постепенного виділюваня Українців з фронтових відділів.

(„Русское Слово", з 23. мая).

День українського національного фонду.

Вчера, в день загально-російської збірки в користь українського національного фонду, московське українське організаційне бюро устроїло в театрі Струйського виставу-концерт в користь згаданого фонду.

По другім акті пєси Грінченка „Нахмарило" представителї організаційного бюра завізвали публику жертвувати в користь фонду, який піде на потреби України при її автономнім устрою.

По закінченю пєси і в перервах виступали українські артисти инших московських театрів.

На закінченє виставлено апотеозу „Відродженє України".

Мимо лихої погоди театр був виповнений по береги.

Задуманий перед представленєм мітінг на Серпуховській площі з приводу слоти не відбув ся.

(„Русское Слово", з 23. мая).

В РОСІЇ.

Протинаступи німецьких військ.

ПЕТРОГРАД, 6. липня. — Російський рапорт доносить:

„НА ГАЛИЦЬКІМ ФРОНТІ: В напрямі Золочева по обох сторонах зелізничого шляху прийшло до сильної перестрілки артилерії.

„В околиці Рибник (на полудне від Бережан) відбуло ся кілька завзятих боїв. Неприятель острілював наші становища на схід від Липиці долішної.

„НА РУМУНСЬКІМ ФРОНТІ: Коло Балієшти Німці виставили білі прапори і взивали наших жовнірів, щоби з ними братали ся. Наша артилерія дала їм відповідь.

„На прочім фронті відбуваєть ся лише перестрілка гармат".

Сильна перестрілка артилерії між Бережанами і Зборовом.

БЕРЛІН, 6. липня. — Німецький урядовий рапорт звучить:

„АРМІЯ КН. ЛЕОПОЛЬДА: У східній Галичині розпочала ся нині битва наново. Масові напади російських військ між Зборовом і Бережанами відбито з тяжкими втратами для неприятеля.

„Від раня розпочала ся на сім фронті також сильна перестрілка тяжких гармат.

„Артилерія проявляла значну чинність також в околиці Звиженя (коло Залозець), Бродів і Сморгоня.

„АРМІЯ АРХ. ЙОСИФА: Коли в долині Касіно завважено, що румунські війска готовлять ся до наступу, отворено на них гарматний огонь і перешкоджено нападови.

„АРМІЯ МАКЕНЗЕНА: Пануе спокій".

Успіх турецьких військ в Галичині.

ЦАРГОРОД, 6. липня. — Міністерство війни доносить:

„Турецькі війска, відбиваючи вчера напад російських військ, взяли 202 жовнірів в полон, а 500 вбили багнетами".

Битва в Галичині починаєть ся наново.

БЕРЛІН, 7. липня. — Німецький урядовий звіт звучить:

„АРМІЯ КН. ЛЕОПОЛЬДА: Битва у східній Галичині довела вчера до незвичайно кровавого пораженя російських військ.

„По кількагодиннім бомбардованю російські війска розпочали над раном наступ між Конюхами а Лаврикивцями. Російські війска йшли густими лавами, одержуючи щораз то нові сили. Наступ тривав ще й пополудни. Всі напади відбито з дуже тяжкими втратами для неприятеля.

„Уживане російськими війсками панцирних самоходів було без успіху. Німецька артилерія розбила їх на куси. Німецькі літаки бомбардували уступаючі російські війска з воздуха, а далекострільні гармати розігнали російську кінноту, яка була готова до атаку.

„Не зважаючи на великі втрати, неприятель розпочав опісля наступ на північ від зелізничого шляху Тернопіль-Золочів, на боевім фронті між Батьковом а Звижинем. І тут всі напади російських військ відбито.

„Також в околиці Бережан і Станиславова та в кількох місцях у Карпатах відбито напади з великими втратами для російських військ.

„При полонених найдено розкази у французькій мові. З того можна вносити, що ціла офензива відбуваєть ся на жаданє і під командою французьких офіцирів.

„АРМІЯ АРХ. ЙОСИФА І МАКЕНЗЕНА: Положенє не змінило ся".

Російські війска здобули кілька сіл і полонили 1.000 Німців.

ПЕТРОГРАД, 7. липня. — З головної російської кватири доносять:

„В околиці Пинска російські кораблї доплили до ріки Пиня і знищили підводні міни.

„На боевім фронті Батьків-Манаїв російська піхота по довшім бомбардованю перевела наступ на сильно укріплені німецькі становища. Наші війска здобули три ряди ровів, але опісля мусїли уступити назад.

„На боевім фронті на північний захід від Присовець, Травотолоків і Година та на захід від Конюх наші війска перевели наступ. Битва тривала вчера через цілий день.

„Шість сильно укріплених окопів переходило кілька разів з рук до рук. Вкінци неприятель, одержавши сильну поміч, перевів протинаступ і наші війска мусїли часть здобутих окопів опорожнити.

„Над вечером в руках наших військ остали села Лаврикивці і Травотолоки та горбки на схід від Година. Число полонених Німців виносило 17 офіцирів і 672 жовнірів.

„В напрямі Долини російські війска здобули німецькі окопи на фронті Ямниця-Пасічна. На полудне від Богородчан в околиці Ляхович прогнано німецькі патрулї. Загалом полонено вчера на сім боевім фронті около 360 німецьких і австрійських жовнірів".

Німці наступають на російські становища коло Бережан.

ПЕТРОГРАД, 8. липня. — Російський рапорт звучить:

„На Волини в околиці Торської Волї атак Німців при помочи трійливих газів не удав ся.

„В околиці Година і Конюх неприятель робив зусиля, щоби відзискати свої становища, але без успіху. На захід від Бишкова відбито напад німецьких військ, в якім брали участь також панцирні самоходи.

„Підчас останної битви в околиці Конюх відгравали важну ролю бельгійські воєнні самоходи, які зблизили ся аж до неприятельських окопів.

„На схід і полудневий схід від Бережан чинність німецької артилерії збільшаєть ся. Напади патруль на наші становища коло Шибалина відбито.

„На румунськім фронті положенє не змінило ся".

Австрійці відбили російський наступ коло Станиславова.

БЕРЛІН, 8. липня. — Німецький рапорт доносить:

„Між Стрилою і Золотою Липою російські війска не були всилі відновити наступу.

„Коло Зборова російські війска перевели наступ без попередного бомбардованя. Наступ відбито з тяжкими втратами для неприятеля.

„В околиці Станиславова австро-угорські війска відбили напад кількох російських дивізій. В руках російських військ остала ся лише невелика частина здобутих ними окопів".

Росія противить ся іменованю нового грецького короля.

ПЕТРОГРАД, 6. липня. — Заява міністерства для заграничних справ вказує, що свобідна Росія признає зреченє грецького короля, однак є тої гадки, **що іменованє нового короля противить ся грецькій конституції і правам грецького народу, який одинокий має право рішати про форму державного устрою.**

В АНҐЛІЇ:

20 літаків бомбардувало Лондон.

ЛОНДОН, 7. липня. — **Нині перед полуднем 20 німецьких літаків бомбардувало через чверть години Лондон. Богато бомб експльодувало в самій середині міста.**

Число жертв подають дотепер на 37 убитих і 141 ранених.

Заподіяної шкоди наразі не дасть ся оцінити.

Підчас битви у воздусі над Лондоном знищено 3 німецькі літаки, а відтак 7 літаків, коли летіли через канал.

Німці доносять, що втратили лише один літак.

БЕРЛІН, 7. липня. — Німецький урядовий звіт доносить:

„Нині рано відділ німецьких літаків бомбардував Лондон, кидаючи бомби на доки і фабрики з добрим успіхом. Крім одного літака, який був приневолений підчас лету понад море спустити ся на воду, всі повернули назад до своєї підстави".

В АВСТРО-УГОРЩИНІ

Австрія має одержати нову конституцію.

ЦЇРІХ (Швайцарія), 8. липня. — **Новий австрійський президент кабінету, др. Зайдлер, відбув нині конференцію з ріжними провідниками партій в справі іменованя комісії, яка має випрацювати проєкт нової конституції для Австрії. Комісія буде складати ся з 25 членів.**

—o—

Конституційні збори Ірляндців розпічнуть ся дня 25. липня.

ЛОНДОН, 6. липня. — **Президент кабінету, Ллойд Джордж, подав нині до відома в палаті послів, що конституційні збори Ірляндців розпічнуть ся дня 25. липня.**

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
to United States:	В Злучених Державах:
$2.50 per year	на рік $2.50
$1.25 per 6 months	на пів року $1.25
$1.00 per 4 months	на 4 місяці $1.00
to Jersey City and to foreign countries:	В місті Jersey City і за границю:
$3.25 per year	на рік $3.25
$1.75 per 6 months	на пів року $1.75
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платять ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Montgomery.

AMERICAN ASSOCIATION OF MEMBERSHIP LABEL FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. — Рукописий не звертасть ся.

З біжучої хвилі.

—o—

В слідуючу неділю, дня 15. липня б. р., в Белведер парку в Норт Біч, Лонґ Айленд, відбудеть ся перше січове сьвято, присьвячене памяти преславного гетьмана України, Богдана Хмельницького.

Дня 5. серпня 1917 року минає 260 літ від часу, як Богдан Хмельницький по довгих і кровавих війнах з Польщею склонив свою буйну голову. Українська іміґрація в Америці не мала ще нагоди сьвяткувати память того, що себе і своє добро віддав, аби оборонити Україну перед нападами татарви і перед рабунками Польщі. І в неділю (15. с. м.) устроюють ся перше сьвято для звеличеня памяти гетьмана Богдана.

Такі сьвята належать до рідкости. Їх устроювати — се нечуваний труд і напружене сил. При сім треба памятати, що таке сьвято повинно відбути ся дуже величаво. Всі нюйорські і околичні Українці, всі товариства, братства, сестрицтва — всі повинні взяти участь у сім сьвяті. Товариства з дальших околиць повинні вислати делеґатів. А безперечно всі Українці, які не мають змоги прибути на се сьвято, повинні вислати привітні письма або телеґрами. (Адресу, де їх посилати, знайдете на 4-тій стороні).

Нехай се сьвято причинить ся до піднесеня бодрого духа між нами.

Новий, „поступовий" премієр демократичної Росії, князь Львов, заговорив... Заговорив про теперішні безпорядки в російській державі і про „сепаратистичні аґітації" Фінляндії та України.

Розуміеть ся — каже премієр Львов — сепаратистичний рух у Фінляндії і на Україні викликав обаву. Тут є два противні погляди: перший — повноправне жадане побільшеня самовласти і сповненя історичних та культурних аспірацій, і другий — невідповідний сепаратизм, який грозить цілости Росії.

Супроти першого погляду правительство опираєть ся на політиці концесій, однак, як довго установчі збори ще не зорґанізували держави, ми не маємо права рішати других точок.

Може небавом почуємо на се відповідь Фінляндії і України.

Останні кроваві події на улицях міста Іст Сент Луїс, Ілл., є страшним ударом для цивілізації сього краю.

Убивати спокійних людий, хоч би вони були і Неґри, є варварством. Сумно...

Чуємо майже на кождім кроці, що наш край є покликаний на се, аби многим поневоленим народам принести благословенство свободи і правдивої демократії. Чи не було би красше завести сї благословенства в більшій мірі таки тут?...

Телеґрама з Риму, датована 6. липня б. р., доносить, що папа Венедикт XV. вислав телеґраму до митрополита Андрія Шептицького і запросив його до Риму. Візита митрополита Шептицького в папи наступить аж по його відвідинах в грецько-католицькій дієцезії і по полагодженю в Галичині найбільше пекучих справ ґрецько-католицької церкви.

СТАРА МОСКОВСЬКА ПІСНЯ.

Рішуче становище російських Українців — се німецька інтриґа; провідникц українського народу — се горстка людий, які стоять на услугах Німців, а які хочуть захопити власть у свої руки. Ось-таке оречене видали поступові й непоступові Москалі, стараючи ся в сей спосіб представити в темнім сьвітлї рішучі домаганя Українців.

Кожде змагане Українців, нехай воно буде найсправедливійше, коли однак воно не є на руку московській псевдодемократії, дістає від неї сейчас марку німецької інтриґи. Здавало ся, що зі зміною російського царського режіму московські політики змінять своє становище супроти Українців і сповнять слушні домаганя українського народу. Та, на жаль, пісоньку, яку колись співали царські прислужники, нині в дещо зміненій формі співають теперішні московські демократи.

Не було би дивно, коли би проти Українців падали громи від „Рєчі", „Нового Времени" і т. д., але ся дурійка обхоплює широкі, навіть поступові верстви московського народу. Навіть московські соціялісти виступили проти жадань Українців.

Російське провізоричне правительство, замісць сповнити домаганя Українців, не лише їх собі легковажило, але навіть загрозило репресіями.

Зовсім природно, що таке поведенє провізоричного правительства мусіло в першій мірі викликати серед Українців цілковитий брак довіря до такого правительства, а вслїд за тим довести до істнуючого нині конфлїкту.

Як се показуєть ся зі звітів численних українських конґресів, домаганя Українців були незвичайно приступні й умірковані. **Українці жадали від правительства, щоби воно лише заявило, що принципіяльно годить ся на автономію України.** Українці годили ся вповні на те, щоби остаточне порішенє автономії України було передане до полагодженя установчим зборам.

Постійне іґноруванє і вороже становище російського правительства супроти домагань Українців довело до того, що дня 30. червня всеукраїнський конґрес у Києві проголосив повну автономію України і установив своє власне правительство.

Однак Українці, проголошуючи автономію України, не зірвали з Росією. Український конґрес висказав надію, що установчі збори затвердять сей крок Українців. **В сей спосіб український конгрес дав до пізнаня, що Українці не хочуть зривати з Росією, але й не хочуть мати нічого спільного з теперішним російським правительством.**

Як останні телеґрами з Петроґраду доносять, російське правительство приходить до розуму. **До Києва має удати ся небавом комісія, зложена з провідників всіх партій, і розпочати з Українцями переговори. Ся комісія** — як говорить телеґрама — **має від правительства повновласть зробити обітниці на сповнене домагань Українців, однак під услівем, що український конгрес відкличе проголошене независимости України.**

Як з одної сторони ся вістка є потїшаючою, бо дає надію на мирне полагодженє напруженя між Українцями і російським правительством, так з другої сторони инші вісти вказують, що російське правительство стараєть ся викликати серед українського народу недовірє до його провідників. Про се найлїпше вказує скликанє зборів українських жовнїрів в Луцку, на яких візвано український нарід, аби він не слухав ухвал українського конґресу і приказів українських провідників, називаючи їх аґентами німецької держави.

Коли московсьні політики і правительство думають киданєм клевети і підозріня на українських провідників розєднати український нарід і в сей спосіб осягнути свою ціль, то й нема надії на мирне полагодженє взаїмних відносин між обома народами. Отсим московський нарід додав би лише до даєних доказів один доказ більше, що він ніколи не думає зречи ся пованя над українським народом, а всякі, хоч би й найпоступовійші кличі російської демократії є пустими фразами, які мають на цїли лише замилити сьвітови очи.

РОСІЙСЬКІ КОНСТИТУЦІЙНІ ДЕМОКРАТИ А МИР БЕЗ АНЕКСІЙ.

Коли тепер богато говорить ся про мир без анексій, то вартає звернути увагу і на погляди російських конституційних демократів, яких головним представником є бувший міністер заграничних справ, проф. Павло Мілюков. Понизше наводимо уривок зі статї А. Ростовцева, поміщеній в петроґрадській „Рєчи" (ч. 81, з 21. цьвітня б. р.), яка досить ясно характеризує погляди російських конституційних демократів щодо мира без анексій. На початку своєї статї А. Ростовцев запевняє, що пропозицію мира без анексій зробив Берлїн старому російському правительству, яке й старало ся приняти її. Се грозило для союза алїянтів небезпекою окремого мира між Росією і Німеччиною. Небезпека однак — каже Ростовцев хвилево минула з хвилею поваленя царського правительства, але відтак виринула ще з більшою силою, піддержувана „большевиками".

Розберемо холоднокровно цілу справу — пише Ростовцев. — Мир домагаєть ся порозуміня демократичних елєментів воюючих держав між собою. Він передівсім домагаєть ся цілковитої зміни державного і суспільного устрою Німеччини, Австрії і Туреччини, а се довершить ся лише при помочи революції.

Нема одначе найменьшої надії сподївати ся того тепер, в найблизших днях, бож відомо, що клич „мир" означає мир скорий, мир завтра. Всьо, що ми знаємо, — а ми знаємо тепер більше ніж передтим, — ясно і недвозначно говорить проти того. Війска наших противників стоять кріпко на своїх лїніях, рівночасно підготовляючи ся до сильної операції на сході; в Німеччині, Австрії й Туреччині час від часу вибухають голодові бунти; соціял-демократи ставлять домаганя політичного характеру, які мають нагоду здійснити ся тепер. Але де хоч би найменьший знак на революцію? На чолї війск Німеччини стоїть популярний полководець, воєнний ґеній, в котрого твердо вірить кождий Німець; на чолї держави стоїть популярний в масах населеня Вільгельм; населенє готове видержати в найбільшій нужді, готове на дальші жертви.

Я — каже Ростовцев — знаменито знаю Німеччину, познакомив ся зі всіми клясами її населеня, і знаю, що по дорозі революції Німці зараз не підуть, бо їх душі не обхопив ще запал, як у нас перед революцією; бо маси не зневірили ся у своїх провідників, як свого часу у нас; бо ніхто не крикнув і не крикне на адресу правительства Німеччини страшного слова: „зрада"!

Революційна Німеччина, простягаюча руку демократіям всього культурного сьвіта, є в лїпшім понятю утопією, в гіршім — сьвідомим обманом. Ще в більшій мірі відносить ся се до Австрії, Туреччини і Болгарії.

Трівога, яка запанувала тепер між найбільше демократичними, найбільше „лївими" керманичами політичного житя наших союзників, ясно висказує, що для них мир тепер, без побіди, є неможливий і небажаний. „Мир без анексій" для Франції рівнаєть ся загибели цілої держави, ганебний відказ Франції від Альзациї і Льотаринґії, зрабованих Німеччиною в 1870 році, з полишенем Бельґії на довгий час рабства в зелїзних путах Німеччини і з неминучою грозою повтореня сьвітової війни в найблизшій будучности.

В такім разі неможливо очікувати від Анґлії згоди на привернене того положеня, яке істнувало до війни. Ґеґемонія (пановане) Німеччини на мори, вічна небезпека европейському мирови в нутрі Европи, скріплене Німеччини на Балкані, в Малій Азії і Сирії — се питаня житя для цілої Анґлії, починаючи з низу, а скінчивши на верху. І демократія Анґлії на се не згодить ся і не може згодити ся.

Ще страшнійший німецький мир для Балкану. Він означає не рівне право на розвиток всїх національностий, але ґерманїзацію всїх австрійських і балканських Славян, ґеґемонію жорстоких і нічим незвязаних Болгар, повний занепад державного житя Сербії, зрабованої, розбитої і поневоленої. Таке положенє справ на Балкані неможливе і на нього не згодять ся ті нації, для котрих — як для Анґлії і Франції — моральні та ідеальні інтереси, інтереси свободи і національної самоуправи все стояли на першім місци. Розуміеть ся, що на такий мир наші союзники не згодять ся, коли не будуть змушені до сього погрозою окремого мира зі сторони Росії.

Що-ж вкінци дасть такий мир Росії? Припустім, що Німеччина зверне Росії всьо здобуте. І в такім случаю ми будемо мати близким сусідом без виходу на море ґерманїзовану Польщу, стратившу раз на все надію на національну злуку; розбиту між Росією і Австрією Україну; заперті ворота в Середземне море, потрібні не для промисловців, поміщиків і капіталїстів, але для селянської земельної Росії, котра від нині повинна бути шпихлїром Европи; вкінци на Кавказі оставимо нужденну, розбиту Вірменію, з частию населеня відданого на скоре і насильне знищене.

Вкінци, що найголовнійше, нам неминучо грозить привернене культурного й економічного шврабства, в якім ми жили цілї останні роки.

Я не говорю вже про се, — кінчить Ростовцев — що житєвою задачею Німеччини є після такого мира енерґічна діяльність в цїли більшого ослабленя Росії на зверх і в нутрі, то є: робота рука в руку з тими, які будуть підкопувати нові основи свобідного житя. Поворот Николая — се тяжка справа. Але є инші способи ослабити свобідну Росію. Всї ті способи, розуміеть ся, Німеччина буде старати ся використати до кінця.

На кінци своєї статї А. Ростовцев приходить до заключеня, що Росія мусить воювати до побідного кінця.

ПРОТОКОЛ

з засїданя Української Ради, яке відбуло ся в Ню Йорку дня 17. мая 1917 р.

Засїданє почалось о годинї 2-гій пополудни. Присутні: о. В. Довгович, о. Е. Сидоряк, С. Ядловський, К. Кирчів, А. Савка, М. Угорчак, Д. Андрейко, Б. Дуткевич і Гр. Заячківський.

На деннім порядку був звіт екзекутивного комітету з діяльности з нагоди „Українського Дня".

Фінансовий секретар здав точний звіт з напливу жертв від поодиноких комітетів. Жертви сї в день засїданя досягнули суми $29.806.45. Всї гроші зложені в банку „Федерал Трост Ко. оф Нюарк, Н. Дж.".

Касієр здав звіт зі стану фондів, які є під його доглядом. Їх сума, по оплаченю видатків „Українського Дня", виносила $1.362.59.

Щоби не тратити много часу підчас засїданя, рішено, щоби всї рахунки, приходи і розходи з нагоди „Українського Дня" провірив комітет з 3-ох членів, іменно: голова, секретар фінансовий і касієр Української Ради і предложили свій звіт екзекутивному комітетови Української Ради до апробованя і оголошеня.

Щодо запомогової акції по „Українським Дни" одноголосно рішено, що її треба вести дальше і то з як найбільше можливою енерґією.

До збираня жертв між Українцями мають послужити пушки, розіслані Українською Радою, які лишили ся з „Українського Дня". Тому екзекутивний комітет Української Ради поручив фінансовому секретареви видати відозву до місцевих комітетів, аби не звертали порожних ліст і неужитих пушок, але збирали ними жертви аж до кінця сього року, а зібрані жертви щоби присилали до центральної каси Української Ради.

При закінченю дискусії над „Українським Днем" висказано гадку, що з огляду на моральне значінє, яке мало проголошенє „Українського Дня" в Злучених Державах для цілого українського загалу, було би пожаданим видати коротку історію „Українського Дня". Справу сю поручено секції пресово-інформаційній.

Рішено виплатити п. Дм. Андрейкови $175, а п. В. Білиньському $50 за адміністраційну роботу з нагоди „Українського Дня", се є висиланє інформацій, поучень і розсиланє пушок, лент, друків і т. д.

Голова Української Ради предложив лист українських бранців в Анґлії, які просять о грошеву поміч. По короткій дискусії рішено переписати ся з тими бранцями і зажадати докладнійших інформацій, а також поробити заходи в американськім департаменті для справ заграничних.

Коли прийшла на порядок нарад справа виданя „України", однодушно порішено, щоби се діло як найскорше довершити. Ухвалено видати відозву, щоби загал складав передплату, а рівночасно віднести ся до центральних орґанїзацій з зазивом, аби вони віднесли ся до своїх відділів з горячою заохотою до помочи в сїй пекучій і важній справі. Поручено екзекутиві Української Ради постарати ся о оферти друкарень і після сього рішити, яку маєть ся друкувати скількість примірників сеї історії. Рівнож принято до відома заяву відпоручника секції пресово-інформаційної, що переклад вже незадовго буде скінчений.

З нагоди увільненя народного мученика митрополита Шептицького з російської неволї рішено надрукувати 2.000 портретів митрополита (в 2-ох формах) і поширити їх за невеличкою оплатою між українським загалом в Америці.

Сповняючи домаганя секції пресово-інформаційної, поручено голові Української Ради скликати зїзд українських редакторів і публіцистів в Америці в цїли обговореня спільної акції над моральним і матеріяльним піднесенем української еміґрації.

Засїданє скінчилось о годинї 9-тій вечером.

Ню Йорк, Н. Й., дня 17. мая 1917 р.

ЗА ПРЕЗИДІЮ УКРАЇНСЬКОЇ РАДИ:

о. В. Довгович, голова;
Гр. Заячківський, рек. секр.

Д. Доброправов.

РЕВОЛЮЦІЯ.*)

(Записки).

I.

Зоря.

День 8. марта був холодний, мрачний; по улицях, як і все, текла людська ріка; в дверях овочевих і молочних склепів тягнули ся довжезні хвости людий, ждучих на поживу.

Підходячи до Марсового поля, я побачив на трамвайнім перестанку товпу людий. Вони уважно дивили ся туди, де біля мармурової палати стояли без руху трамвайні вози, які здалека подібні були до малих червоних пуделок, виставлених на біло-сірий сніг. Там біля тих пуделок аж кишіло від чорних фіґурок людий.

На великім пустиннім і білім від снігу поли машерувала компанія жовнїрів; різко роздавала ся в холоднім воздусї команда безвусого й тонконогого прапорщика.

В товпі, ожидаючій на трамвай, стояло двох бородатих салдатів: один обгорілий, чорнобородий; другий рудий. В обох на руках червоніли перевязки з синими буквами „В. П.", себто „воєнна поліція". Оба салдати мовчки і похмурно дивили ся також туди, далеко, де межи мармуровою палатою і старинним благородним домом кінця XVIII. віку, на площі щось діяло ся.

З бесіди я довідав ся, що робітники хочуть перейти Троїцький міст і вийти на Невський жадати хлїба, але поліція їх не пускає.

Підійшов якийсь інжинїр від доріг, чорновусий, товстий, в елеґантськім гарнім пальті з наватованою грудию. З інжинїром була дама.

— О що ходить? — він запитав ся.

Йому пояснили.

В ту хвилю по Садовій улици біля інжинїрського замку промчав ся з тяжким гуком темно-зелений автомобіль. Переїзджаючи біля нас, він своїм грохотом покрив всї голоси і пігнав вперед долї лебежого каналу, потрясаючи бруком.

— От їм дарунок! — сказав інжинїр, дивлючи ся з насьмішкою в сторону автомобіля.

Чорнобородий салдат бистро обернув ся.

— Ні, жартуєте, пане! — відповів він тяжким, отяжілим голосом, вперто дивлючи ся на молочно-разове лице інжинїра. — Всього народу не вистріляють, ні!

В купці людий стало тихо. Чуло ся, що всї ждуть, що от-от заторохкотять вистріли. Та замісць них відти розлягло ся в морозній віддалї многоголосне „ура!"

Зараз від марморової палати по снігу побігли люди; було їх много; бігли вони всюди, до нас, до інжинїрського замку. Бігли мущини, женщини, діти, то в купках, то поодиноко, потім — густїйше, широким чорним потоком. Зрівнавши ся з жовнїрами, товпа закричала „ура", а у відповідь їм в сірих рядах, одїтих в жовнїрські плащі, роздали ся прихильні відгуки.

Офіцир поспішно закомендерував і повів компанію з поля. Йдучи боком, він кілька разів оглядав ся на товпу, яка вливала ся вже в інжинїрську улицю, пхаючи ся вперед біля мрачної резиденції Павла І.

З жовнїрів не оглянув ся ніхто. Вони йшли тяжким рівномірним кроком, неначеб стукотом своїх ніг хотїли виразити свої почуваня. Заледви послїдні жовнїри почали заходити за роги лїтного саду, як на зустріч, оминувши їх боком, промчали ся з високими піками козаки. На своїх кріпких, бистрих конях вони пігнали на товпу.

Стало моторошно. Я пригадав собі 1905 рік, коли то козаки гнали ся також на товпу, і що з того вийшло.

Але скоро появив ся трамвай. Нарід висів громадно по обох боках. В середині воза стоями набито, притиснувшись один до другого, люди. Було там однак незвичайно тихо.

Я глядів в широке вікно трамваю. Ми проїхали біля Петропавловської тюрми з її понурими стїнами. Широка Каменоостровська площа; на хідниках товпи народу; білий дім знаменитого царського шулера, ґрафа Вітте. Пусто тепер у великих вікнах ґрафського відлюдного кутика.

І подумав я: „Невжеж козаки вистріляють, покалїчать тих, котрі пійшли жадати хлїба? Невжеж повезуть трупів, аби ночию їх закопати, а пролияту кров засиплять піском? А відлюдні кутики будуть стояти, як стояли, і по старому полізе рачки наше житє?"

(Дальше буде).

---

*) Сею статею розпочинаємо інтересний опис перших революційних днів у Петроградї. Написана вона по російськи дуже живо, цікаво і схоплює як найкрасше горячкові картини революції. Подаємо її за одним російським журналом, „Современный Міръ". — Ред.

КАСОВИЙ ЗВІТ УКР. НАР. СОЮЗА
за місяць червень 1917 р.

ПРИХОДИ:

Відділ	запл.	Відділ	запл.
1.	278.07	127.	65.27
3.	21.67	128.	28.85
4.	70.38	132.	71.51
5.	38.66	133.	163.00
6.	25.33	135.	17.49
7.	95.47	136.	68.57
8.	19.19	137.	31.95
9.	54.01	138.	19.08
10.	152.57	140.	10.10
11.	6.48	142.	95.00
12.	111.21	145.	16.63
13.	37.13	147.	118.47
14.	31.10	148.	14.06
15.	45.25	149.	63.56
16.	18.25	150.	11.86
17.	27.28	151.	49.26
18.	70.35	155.	176.15
19.	13.22	160.	69.09
20.	5.28	162.	18.40
21.	19.88	165.	89.78
22.	39.37	168.	108.45
23.	18.49	170.	163.72
24.	31.86	173.	34.01
25.	19.48	174.	33.01
26.	20.45	175.	59.03
27.	55.70	178.	15.80
28.	75.38	179.	73.99
29.	85.04	180.	11.08
30.	18.94	181.	28.58
31.	9.68	186.	64.76
32.	27.51	191.	27.76
33.	21.57	192.	28.81
34.	26.04	195.	26.52
35.	22.61	198.	11.64
36.	30.98	200.	36.99
37.	14.39	202.	18.21
38.	156.08	203.	35.23
39.	38.04	205.	19.26
40.	12.02	206.	44.92
41.	25.66	209.	87.25
42.	43.59	210.	24.67
43.	13.39	211.	46.49
44.	38.73	213.	121.86
45.	87.32	214.	15.96
46.	35.15	215.	31.50
47.	85.58	217.	170.17
48.	40.50	218.	148.88
49.	68.64	220.	48.92
50.	25.66	221.	161.18
51.	35.03	223.	76.97
52.	20.26	224.	17.44
53.	48.20	225.	57.71
54.	10.01	228.	21.48
55.	6.27	229.	112.71
56.	31.83	230.	67.62
57.	52.26	233.	37.90
58.	16.17	234.	70.33
59.	37.56	235.	66.25
60.	21.90	237.	80.61
61.	37.46	238.	6.40
62.	28.08	239.	123.00
63.	152.93	240.	15.97
64.	32.59	241.	31.37
65.	102.72	243.	31.30
66.	53.79	244.	20.78
67.	71.07	245.	30.58
68.	20.90	246.	15.69
69.	41.81	247.	96.98
70.	171.12	248.	38.67
71.	23.71	251.	45.16
72.	36.95	254.	57.10
73.	18.10	255.	41.02
74.	24.68	256.	11.42
75.	32.23	258.	19.81
76.	118.00	259.	71.99
77.	41.35	261.	20.02
78.	81.08	262.	15.32
79.	13.31	263.	9.63
80.	27.05	270.	83.71
81.	87.08	273.	35.06
82.	16.61	274.	35.06
83.	33.23	277.	60.77
84.	7.93	277.	29.43
85.	15.00	278.	36.93
85.	58.67	282.	72.49
87.	55.16	283.	48.64
88.	14.09	286.	23.11
89.	19.72	288.	55.77
90.	32.65	290.	26.62
91.	103.16	291.	29.48
92.	10.77	292.	89.72
93.	25.49	293.	11.66
94.	37.38	295.	57.66
95.	26.84	296.	59.73
96.	56.80	300.	165.66
97.	15.85	301.	77.97
98.	54.47	303.	11.01
99.	66.12	305.	19.06
100.	13.65	308.	42.02
101.	46.32	315.	18.68
102.	142.59	316.	110.74
103.	39.59	317.	32.55
104.	141.99	318.	35.62
105.	64.07	320.	29.71
106.	123.39	321.	38.84
107.	42.37	322.	21.45
108.	18.00	323.	35.18
109.	95.66	324.	48.91
112.	57.80	326.	55.91
113.	44.09	330.	109.55
117.	62.93	332.	24.98
123.	17.16	334.	9.02
124.	39.35	336.	87.01
125.	55.99	338.	126.04

Відділ	запл.	Відділ	запл.
339.	51.09	370.	41.83
341.	42.92	371.	34.64
342.	61.35	373.	9.68
344.	14.23	379.	49.80
247.	11.12	380.	19.74
249.	31.74	381.	10.93
350.	51.54	384.	70.90
351.	18.84	385.	21.73
354.	26.96	388.	62.91
355.	31.17	391.	31.41
357.	18.05	392.	9.93
316.	60.23	393.	21.19
363.	53.16	396.	30.64
364.	25.00	400.	40.35
365.	48.27	401.	20.90
367.	39.37	402.	12.66
369.	79.27		

Процент від морґечів	180.00
Рент від дому У. Н. Союза	1.254.00
Процент з банків	423.61

Сиріт. фонд по бл. п.:

Іван Никулич	400.00
Іван Ференц	700.00
Ізидор Дзиґош	471.90
Теодор Корчинський	600.00
Разом	16.726.39

РОЗХІД.

Посмертне по бл. памяти:

Іван Никулич, від 12	600.00
Іван Ференц, від. 360	1.000.00
Антін Сміховський, від. 160	125.00
Ізидор Дзиґош, від. 13	943.80
Василь Іваніцький, від. 135	945.64
Теодор Кушнір, від. 102	500.00
Іван Стацко, від. 220	489.70
Катерина Цван, від. 259	500.00
Анна Якубишин, від. 186	1.000.00
Григорій Лесяк, від. 47	786.52
Катерина Корчинська, від 104	1.000.00
Михайло Паламар, від. 102	500.00
Анна Манько, від. 137	200.00

Запомоги з фонду убогих:

Михайло Сивий, від. 47	25.00
Илько Глядір, від. 305	50.00
Никола Лопушанський, від. 274	25.00
Йосиф Когут, від. 43	35.00
Яким Оресик, від. 170	50.00
Илько Фалїоса, від. 14	50.00
Анна Секерак, від. 173	50.00
Дмитро Дрозд, від. 379	50.00
Василь Окрецкий, від. 330	50.00
Андрій Гевчук, від. 98	35.00
Стефан Матлаґа, від. 65	75.00

Виплата з фонду сирітського по бл. п.:

Іван Сачко, від. 4	37.50
Григорій Мута, від. 43	75.00

Адміністраційні видатки:

Платня головних урядників	290.00
Платня помічника	65.00
Платня голов. опікуна	65.00
Рент за червень	30.00
Видатки офісові і адміністр.	261.92
„Свобода" за червень	951.40
„Свобода" на календар на рік 1918	1.500.00
„Свобода" на просьвітнє вид.	398.92
Зворот „Свободі" (готівка „Свободи", яка була втягана в книгах У. Н. С.).	2.026.98
„Свобода" за друки	425.18
Контроля стейтова (за сконтрольоване У. Н. С.)	137.96
Разом	15.350.52

ЗІСТАВЛЕНЄ.

Готівка з кінцем мая	130.300.37
Прихід за червень	16.726.30
Разом прихід	147.026.76
Розхід за червень	15.350.52
Готівка з кінцем червня	131.676.24

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	131.676.24	
Морґечі	62.375.00	
Бонди	148.472.00	
Реальність	19.500.00	
Друкарня	23.850.00	385.873.24

Стан довжний:

Фонд посмерт.	155.978.61	
„ резерв.	110.803.59	
„ адміністр.	31.428.16	
„ убогих	9.800.67	
„ народний	6.530.56	
„ сирітск.	71.331.65	385.873.24

Невиплачених запомог з кінцем червня б. р. остає на суму $18.730.92.

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.
А. Шаршонь, гол. кас. У. Н. С.
С. Ядловський, г. ф. секр. У. Н. С.

ЧЛЕНИ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА ПОВИННІ РАДИТИ ЧЛЕНАМ ТИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, КОТРІ БАНКРОТУЮТЬ, ЩОБИ ВОНИ СЕЙЧАС ПРИСТУПАЛИ ДО

на підставі отсеї таблички:

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

Оплата є найдешевша, на яку закон дозволяє, бо виносить:

Кляса	A.	AA.	B.	C.	BB.	CC.
вік	на $250	на $500	на $750	на $1000	на $1500	на $2000
18	22	43	65	86	1.29	1.72
19	22	44	66	88	1.32	1.76
20	23	45	68	90	1.35	1.80
21	24	47	71	93	1.40	1.86
22	24	48	72	95	1.43	1.90
23	25	49	74	98	1.47	1.96
24	26	51	77	1.01	1.52	2.02
25	26	52	78	1.04	1.56	2.08
26	27	54	81	1.07	1.61	2.14
27	28	56	84	1.11	1.67	2.22
28	29	57	86	1.14	1.71	2.28
29	30	59	89	1.18	1.77	2.36
30	31	61	92	1.22	1.83	2.44
31	32	63	95	1.26	1.89	2.52
32	33	65	98	1.30	1.95	2.60
33	34	68	1.02	1.35	2.03	2.70
34	35	70	1.05	1.40	2.10	2.80
35	37	73	1.10	1.45	2.18	2.90
36	38	76	1.14	1.51	2.27	3.02
37	40	79	1.19	1.57	2.36	3.14
38	41	82	1.23	1.63	2.45	3.26
39	43	85	1.28	1.69	2.54	3.38
40	44	88	1.32	1.76	2.64	3.52
41	46	92	1.38	1.83		
42	48	96	1.44	1.91		
43	50	1.00	1.50	1.99		
44	52	1.04	1.56	2.08		
45	55	1.09	1.64	2.17		
46	57	1.14	1.71	2.27		
47	60	1.19	1.79	2.37		
48	62	1.24	1.86	2.48		
49	65	1.30	1.95	2.60		
50	68	1.36	2.04	2.72		

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION,
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

ТОВАРИСТВО ВІЛЬНИХ КОЗАКІВ МІСТА ЛЬВОВА
— устроює —
ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, ДНЯ 14-го ЛИПНЯ 1917 Р.
в PROGRESS CASINO HALL, 28-30 Avenue A, New York, N. Y.
Ціна тикетів 25 центів.

Вп. Родимці! Хто бажає забавити ся і погуляти до волї, то просимо прибути на наш Баль, а певно не пожалуєте. На бали буде ся приймати нових членів без вступного. — За добру забаву ручить
80-81 КОМІТЕТ.

С. С. ПІТСБУРҐ, ПА.

ВЕЛИКА УКРАЇНСЬКА ЗАБАВА!
ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК
уряджують злучені пітсбурські Товариства
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 15. ЛИПНЯ 1917 Р.
на Wild's фармі, в Hays, Pa.
ПОЧАТОК О 11-ІЙ ГОДИНІ ЗРАНА.
Вступ від пари і самотних мущин по 50 ц., від самотних дівчат по 25 ц.
Чистий дохід на Укр. Нар. Дім в Пітсбурґ, Па.

ДОРОГОВКАЗ: — З Савт-Сайд брати Каррік кару на 10-ій ул., їхати нею аж до Чорч Аве., там висїсти і іти Чорч Евнею до нашого руського цвинтара, звідтам заберуть Вас автомобілї до місця забави. Також можна брати Карсон Стр. кару, на 19 ул. пересїсти на Каррік кару якою доїдете до Чорч Аве. З Сого брати Каррік кару на 22 мості.

Родимці! Приходіть громадно на сей Пікнік, там є відповідна галя до танців, а комітет ручить, що хто пустившись на пікнік не зблудить. Там віддихнете сьвіжим і приємним воздухом, та рівнож сповните свій патріотичний обовязок. 80-81

САВТПОРТ, КОНН.

ТОВАРИСТВО ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, ВІД. 84 У. Н. СОЮЗА В САВТПОРТ, КОНН.
— устроює —
ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, ДНЯ 14-го ЛИПНЯ 1917
НА ФАРМІ ДЖОРДЖА КІЧА.
Вступ 25 центів.

Дістатись на фарму можна в сей спосіб: від „Равид Гавзу" або „Круглого салюну" треба іти піхотою 15 минут до місця де будуть очікувати автомобілї які будуть відвозити гостий на місце де буде відбуватись баль.

На сей баль запрошуємо всіх Українців і Українок не тільки з Савтпорт але і з Вестпорт, Ферфілд, Бріджпорт, Дерби і Ансонії, Конн. Ми постарали ся о добру музику, сьвіжі напитки ріжного рода, смачні перекуски, отже і забава буде весела. Кромі того буде богато несподіванок. Хто прийде певно не пожалує. — За добру і веселу забаву ручить — КОМІТЕТ. 79-80

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Сьвяткуймо память Богдана Хмельницького.

Перше величаве січове сьвято в Америці, в справі якого робить заходи нюйорська „Січ", відбудеть ся в неділю, 15. липня б. р., в Белведер парку (Норт Біч), Лонг Айленд.

Се сьвято устроюєть ся в память 260-літної річниці смерти гетьмана України, Богдана Хмельницького. Тому сьвяткуймо се сьвято, як на Українців пристало.

Комітет запрошує всіх до численної участи в тім сьвяті. Єднаймо ся і працюймо! Нехай живе свобідна Україна і слава і воля!

Хто не може прибути, нехай пришле на сей торжественний день привіт листом або телеграмою, щоби привіт можна прочитати прилюдно і оголосити в часописах. Адреса Січи така: „Sitch", 268 Ave. A., New York, N. Y.

Греко-католики в Монесен, Па., виграли церковний процес.

Доносить „Просвѣта", що процес за церкву в Монесен, Па., вже скінчив ся і суд присудив право греко-католикам, відбираючи церкву з рук православних.

Розевелт спорить з Ґомперсом.

Між бувшим президентом Злучених Держав, Теодором Розевелтом, і президентом американської федерації праці, Самуїлом Ґомперсом, прийшло минувшої пятниці до спору. Спір наступив підчас привитаня російського посольства в Ню Йорку, в Карнегі гали.

Розевелт обговорював останні події, які зайшли в Іст Ст. Луіс, Ілл., кажучи, що таке не повинно діяти ся в Злучених Державах. Ґомперс оправдував білих злочинців з Іст Ст. Луіс, а всю вину звалював на чорних. На се Розевелт прискочив з пястуком до Ґомперса і заявив йому, щоби не оправдував одних, а побивав других, бо „морд є мордом, навіть тоді, коли його поповняють робітники!"

Три місяці арешту за критиковане правительства.

Судія Морфі в Бронкс, Ню Йорк, Н. Й., заслав на три місяці до арешту 20-літного Ґ. Авріна за його сьмілий виступ підчас промови в День Независимости. У своїй промові Аврін критикував поступки нинішного американського правительства.

Нюйорські соціялісти іменують кандидата на майора міста.

В неділю (8. с. м.) в Ню Йорку почала ся конвенция нюйорських соціялістів. Конвенція іменувала кандидатів на міських урядників Ню Йорку. Кандидатом на майора іменовано Моріса Ґілквіта. Між кандидатурами шістьох радних є імена двох женщин.

Не говоріть про страйк, але організуйте ся до страйку.

В. Фітцджеральд, головний організатор трамваєвих робітників у Ню Йорку, вислав до кождого юнійного льокалю повідомлене, щоби не устроювати ніяких мітінґів, на яких обговорювалоб ся справу майбутного страйку на трамваях „Третої лінії". „Не говоріть, — каже Фітцджералд — але організуйте ся і приготовляйте ся до страйку.

Бостонські робітники і жовніри.

Джордж Ревер, представник „Робітничої Ради Великого Бостону", зажадав від ґовернора МекКола, щоби він потягнув до судової відвічальности тих жовнірів, які в неділю (1. с. м.) знищили головну канцелярію соціялістів. Він приобіцяв також допомогти відшукати виновників.

Жадають, аби шеф поліції в Іст Ст. Луіс, Ілл., уступив.

Комітет горожан торговельної палати в Іст Ст. Луіс, Ілл., зажадав від майора Молмана усунене шефа поліції Пейна, а також нічного шефа поліції Ґікнея. Крім того комітет зажадав, аби усунути трох полісменів і перевести в поліції радикальні реформи. Сі жаданя виринули наслідком расових заворушень минувшого тижня.

Торговля живим товаром в Бриджпорт.

Пані Ґрейс Ґюмістон з Ню Йорку, яка відкрила страшне убийство Рути Круґер, находить ся тепер в Бриджпорт, Конн., в ціли вислідженя торговців живим товаром. Там пропало кілька дівчат.

Справа Рути Круґер.

Слідство в справі убийства Рути Круґер провадить ся дальше. Перед суд потягнено вже 13 цивільних осіб і 13 полісменів, яких підозрівають о співучасть в убийстві дівчини. Переслуханя відбувають ся дальше.

Арешт жовнірів за рабунковий напад.

В Метучен, Н. Дж., військові власти заарештували чотирох жовнірів стейтової міліції, оскаржених за напад в ціли рабунку. Оскаржив їх Жид Лео Ґольдберґ.

Властитель ґазети полишив $1,394.767 маєтку.

В Бруклині помер в цьвітні Вілїям Бері, властитель тамошної газети „Стандард Юніон", оставивши 1,394.767 долярів і 15 центів маєтку. З того 25.000 долярів померший записав на добродійні цілі, а прочу суму оставив свому синови.

КАНАДІЙСЬКІ ВІСТИ.

Українські студенти.

Іспити з добрим успіхом перейшли в технічній школі в Ст. Джонс, Альберта, слідуючі Українці:

Степень IX: — М. Собчук, І. Топліцький, М. Долинський, І. Танцовний, А. Мороз і М. Дима.

Степень X: — М. Буждиган, І. Суфка, Е. Лучковець, П. Ґуцуляк, А. Козяр і О. Королюк.

В ґімназії у Веґревіл, Альберта, здали іспити:

Степень VIII: — М. Слобода, С. Томашівський, Л. Малений, Д. Ґошко і П. Осадчук.

Степень X: — В. Вавринеевич, І. Воєвідка, П. Міськів, М. Пузкай і П. Урчук.

Степень XI: — І. Шкляров, П. Федорчук, М. Ґошко й Ґ. Мельник.

Будуть улекшені розводи в Канаді.

Правительство Канади назначило урядника, який має заняти ся реформою розводового закона в Канаді. Закон про розвід в Канаді є, але щоби дістати розвід, мусїло ся платити грубу суму ґроший, бо треба було їхати аж до столиці і там робити зізнаня, а також давати державі велику оплату за розвід.

Відтепер буде інакше. Які зміни зайдуть, подрібно ще не знати, але вони будуть. Кажуть, що відтепер не треба буде платити великих оплат. Всьо буде можна зробити на місци і малим коштом.

На случай конскрипції вибухне загальний страйк.

А. Вервіл, посол до канадійського парламенту, заявив, що на случай ухваленя закона про примусову військову службу в цілій Канаді вибухне загальний страйк робітників.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Видалене сьвящеників.

Доля духовенства в полуднево-західній части російської України є дуже лиха. Переслїдуване зі сторони селян з кождим днем зростає. В самій лише київській ґубернії прогнано вже доси 60 сьвящеників.

Вибори до австрійського парляменту міста Львова.

У Львові мають відбути ся вибори двох послів до австрійського парляменту на місце померших: Гудеца і д-ра Лісевича. На місце одного висувають кандидатуру д-ра Льва Білїнського.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Російський конгрес проти переслїдуваня Жидів.

Конгрес робітничих і жовнірських делегатів, який відбуває ть ся в Петрограді, ухвалив резолюцію, що буде караний кождий, хто буде агітувати проти Жидів. Резолюція жадає виступити остро проти всіх антисемітів.

Похід нагих в Одесі.

„Русскія Вѣдомости" доносять, що селяни двох повітів недалеко Одеси ухвалили зорґанізувати „похід нагих мущин". Сим вони хочуть заманіфестувати перед сьвітом свою нужду, бо не мають за що купити убраня, ані не мають де купити.

Рух за провінціональними автономіями в Еспанії.

60 каталонських сенаторів на зїзді в Барцельоні зажадали від еспанського правительства наданя автономії всім провінціям Еспанії. Рівночасно заявили, що коли правительство не скличе як найскорше нарад парляменту, то вони скличуть послів на наради до Барцельони на день 19. липня б. р.

Японський нарід за Німеччину.

М. Анесакі, Японець, бувший професор в американським університеті Гарвард, а тепер професор в Токіо (столиця Японії) помістив в одним японським журналі статю, в якій говорить про відносини японського народу супроти Німеччини. Він пише, що японський нарід дуже симпатизує з Німцями, і що той прогерманізм є так сильний, що годі його позбути ся.

Каранца забороняє продавати алькоголь.

Щоби раз на все позбути ся неприємностий у себе дома, президент Мексика, Каранца, заборонив продавати алькоголь в провінції Чівава, де ще кипить невдоволене населення супроти нового правительства. Каранца думає, що при помочи заборони уживаня і продажі алькоголю вдасть ся йому успокоїти невдоволене з нього населене.

Спадщина по помершім цісарю Австрії.

В старих цісарських замках на Угорщині знайдено маєтки на суму 21,000.000 корон, яко спадщину по помершім австрійськім цісарю, Франц Йосифі І. Свої претенсії до спадщини зголосили княжна Ґізеля баварська, архикнягиня Марія Валерія (яко дочка цісаря) і княжна Єлисавета Віндішґрец, сестрінка.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

М. Н., Елізабетпорт, Н. Дж. — Ваша допись написана гарно і ми дуже радо були би помістили її в „Свободі", як би.., як би Ви були „щирий Українець" не тільки в теорії, але і в практиці. Бо ми не вважаємо „чоловіка, щирим Українцем" такого чоловіка, котрий пише до своєї часописи, а не хоче зрадити редакції тої часописи свого імени. Як Ви маєте довіря до нас, то й ми до Вас не можемо його мати. Чиж Вам супроти того буде дивно, що Ваша допись „повандрувала до коша"?

Ф. О., Шікаго, Ілл. — Тепер непевні часи і коли Ви їдете, то пускаєте ся на ласку долі. Ваші питаня є так скомплікованї, що обговорити їх в листі або в редакційній переписці є неможливо. Справи вимагають надто ясних і певних вказівок. А чи підчас війни може хтонебудь сказати щось певного про перепони, які Вас можуть стрінути в дорозі? Се залежить від того, чи російський консул видасть Вам пашпорт на виїзд до Росії. Ви-ж не є російський горожанин. Тому радимо Вам засягнути в сій справі інформацій у російського консуля в Шікаго. Він може Вам найкраще пояснити цілу справу.

А. М., Трафорд Сіти, Па. — Чужинців, які не мають ніяких американських паперів, до війска не беруть. Вони остануть як на місци, як досі, о скільки правительство узнає їх за льояльних.

Січовик, Шікаго, Ілл. — Правдоподібно, що будуть посилати на фронт. Держати їх будуть при війску, як довго буде тривати війна. Вашу долю порішить місцева комісія.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. „Вільні Козаки", від. 316, подає до відома всім членам, що місячний мітінґ відбудеть ся в четвер, 12. липня, при Реміґтон стр. о годині 7.30 вечером. Рівнож повідомляєть ся, що попередного мітінґу зайшла одна нова реформа, а іменно: коли який член не прибуде на мітінґ і не заплатить своєї належитости, то буде суспендований. Просить ся всіх памятати се на будуче. — Дм. Федик, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Дописи.

З BROOKLYN, N. Y.

Польська нахабність.

Хвальна Редакціє! Хочу повідомити Вас, як я тут реґіструвала ся. Я не знаю по анґлійськи говорити, а мій чоловік також мало знає, то ми зібрали ся тай пійшли там, де Поляки реґіструють. Кажемо: „Ходім! Хоч то далеко, може яких трийцять блоків, але там розмовимо ся з ними". Ну, пійшли ми і приходимо там, до польської школи. Було їх там щось пять писарів — самі молоді хлопці і дівчата. Ми вже застали кількох людий, що хотіли реґіструвати ся, тож треба було зачекати.

Прийшла черга на мого чоловіка. Польський писар не питав його, чи він є Русин чи Поляк, але сам щось-там написав — певно зробив з него Поляка. Я пійшла до другого писаря.

— Пані з рускєй Польскі? — питає ся він мене.

— Ні, кажу, я з Галичини. А ви би хотіли, щоби всі були з „рускєй Польскі?"

— Нє, — відповідає він — алє вшисци повінні сєн так пісаць длятеґо, жеби Польска била!

— Я не Полька! — кажу. — На що мені вашої Польщі!

По занотованю всїх відповідий польський конскрипційник подав мені папір і казав підписати. Я дивлю ся, а там в одній рубриці написано виразно: Polish from Galicia.

— Ви на що записали мене Полькою, коли я не Полька! — кажу я.

Тоді всі Поляки накинули ся на мене як ворони на одно куря і почали горлати: „То ніц, то ніц, аби било запісане".

„Ну, — думаю собі — зайди межи Поляків, та й самому треба бути Поляком". Я просила тих польських панків, аби мене записали як Українку, але вони сього не зробили, а я була супроти них безрадна; не було кому вімнути ся за мною.

Ось-так то Поляки роблять з Українців Поляків і нашим коштом побільшують свою Польщу. А Українці що? Один не вміє читати, другий встидає ся, третий боїть ся, четвертий зовсім не дбає про свою національну назву і т. д. Поляки користають з нашої несьвідомости, байдужности і трусівства та циганять скрізь по цілій Америці.

От у нашій шапі є форманом Поляк, котрий богато Українців позаписував за Поляків, бо був за товмача. А як котрий сьвідомійший Українець скаже, що він не Поляк, то той форман зараз його защитькує „То ніц не шкодзі".

Я думаю, що було би добре, як би серед наших народних провідників витворило ся якесь товариство, котре мало би за ціль боронити Українців перед нахабностию Поляків. Таж тут є „фрі контри", а не злощасна Польща! Чи навіть у вільній Америці ми маємо бути погноєм „польської культури"?

Чи Ви се надрукуєте в газеті, чи ні — я не знаю, але бодай Ви самі будете знати, як то Поляки побивають ся за своїм краєм і як вони циганять, аби побільшити свій „стан посяданя".

Т. Сич.

З GORHAM, N. DAK.

Духовна місія.

В днях 14 — 17 червня в нас на кольонії Ґорґам відбула ся заходами церковного комітету дуже красна місія, на котру запрошено о. В. Балоґа. Місія була заповіджена вже на цілий тиждень наперед, тож не дивно, що так богато народу було. Мимо того, що був час робучий, люди їхали по 25 до 30 миль, аби взяти участь в так великім і милім сьвяті.

По скінченю місії відбуло ся посьвячене церкви, котру парафіяни на Ґорґам поставили перед пяти роками в честь св. Йосафата. Погода через всі 4 дни була як найкрасша, тож хто не був (а були такі, що і других відмовляли, особливо відпавші від віри і церкви парафіяни церкви св. Димитрія в Белфілд, Н. Дак.), най тепер заплаче над собою і над своєю темнотою.

А Вам всім — на першім місци о. В. Балоґови і місцевому пароховн та церковному комітетови, котрий тою справою найбільше клопотав ся, щира подяка від всїх людий і від Господа Бога. Честь усім тим, котрі не минули того першого на нашій кольонії сьвята, бо відколи ся кольонія істнує (вже 20 літ), такого величавого сьвята ще не було.

Богато вірних через чотири дні приступали до св. сповіди та до св. причастія, а на вид того слези тиснули ся до очий. А коли ще о. В. Балоґ виголосив духовну науку і представив вірним, як то родичі, братя і сестри відрікли ся своєї віри, своєї церкви, і в своїй глупоті обікрали церкву св. Димитрія і всі річи занесли до поблизкої стодоли — то нарід плакав як малі діти.

А було на тій місії кількох відступників, котрі задля цікавости прийшли подивити ся та послухати, що про них будуть говорити. І неодин та неодна з них спускали в долину очи зі встиду, які вони темні, що так повірили якомусь пройдисьвітови і так скоро відрекли ся того, чого їх мама учила в старім краю, за що наші пра-прадіди кров свою проливали, а свого не відрекли ся! Що ті наші предки сказалиб, як би тепер з гробів повставали і побачили, як їх внуки і правнуки зійшли з доброї дороги і пійшли на манївці?! Встид і ганьба вам, відступники, а слава і честь Вам, дорогі Братя, що свого тримаєте ся! Честь Вам, Всч. Отче В. Балоґ, старенький Отче Скроцький, Тобі чесний Комітете, і всім вірним во Христі братям нашим, котрі взяли участь на місії в Ґорґам. Бог Вас буде благословити і Ваші діти!

Член парохії в Ґорґам, Н. Дак.

З EASTON, PA.

Народний киринник.

Читаючи часопись „Свободу", я находжу в ній всїлякі дописи з ріжних закутин Злучених Держав, та надармо шукаю за дописию з Істону. Я тому не дуже дивую ся, бо в нашій місцевости нема кому заняти ся дописию, хоч нас тут жиє звиш 200 Українців. Тож я, яко член відділу 137 У. Н. Союза, хочу повідомити наших читачів, що і наша місцевість не без народних киринників, а тим власне киринником є п. Василь Ґудз. П. Ґудзови не лежить на серци добро народне, але слава і кириня. Де тільки щоб ся не стало, п. Ґудз вже там є і старає ся, аби люди вибрали його яким урядником.

Коли в нашій місцевости заложило ся товариство ім. Богдана Хмельницького, відділ 137 У. Н. Союза, то п. Ґудза вибрано його предсїдателем, але по короткім часі показало ся, що він є неспосібний до провадженя справ мітінґових, тож його усунено з уряду предсїдателя, а вибрано секретарем. Колиж відтак показало ся, що він і до того неспосібний, то члени цілком увільнили його з урядованя. За таку зневагу п. Ґудз забажав пімстити ся на нашім товаристві. Він виступив з нашого відділу, забрав звиш 10 членів і заложив відділ Р. Н. Союза. Там зробили його головою і він через те тримаєть ся того відділу та глузує собі з нашого товариства.

Чи памятаєте, п. Ґудз, як була конвенція У. Н. Союза, то ви їздили яко делеґат і самі ухвалювали нову систему — платити від літ. Колисьте приїхали з конвенції, то на найблизшім мітінґу казалисьте до членів: „Тепер будемо платити від літ, то-ж я би-м радив, щобисьмо запротестували проти нової системи. Всі відділи будуть протестувати, бо то урядники У. Н. Союза самі постановили нову систему". Як ви тоді казали, то так і зробили. Ви вислали протест до У. Н. Союза, а коли показало ся, що той протест пійшов до коша і нічого не поміг, ви заложили, як було висше згадано, відділ Р. Н. Союза. Тут вам не пощастило ся, бож ви вже старий і прийшло ся ще більше платити, але меньше з тим — коли я — мовляв — голова, то най так буде, як п. Ардан постановив, і кажете до своїх членів: „Я годжу ся радо на нову систему платити від літ і взиваю вас всїх товаришів, щобисьте на другім мітінґу переписали ся на нову систему". Чому ви не протестували, що на конвенції не було ухвалено, а сам п. Ардан наложив нову систему. Ви не протестували мабуть тому, що ви голова, а голові не пасує виступати проти урядників Р. Н. Союза.

Не про се я мав писати, але в справі „Українського Дня". Як президент Вілсон назначив на 21. цьвітня „Український День" для помочи нашим братам в ріднім краю, то в нашій місцевости заложив ся комітет з товариства ім. Богдана Хмельницького, від. 137 У. Н. Союза. До комітету увійшли: Ф. Саґатий яко голова, Мирон Загоруйко яко касієр, а Михайло Кибайло яко секретар. Коли про се довідав ся п. Ґудз, то вибрав себе сам головою, касієром і секретарем і написав лист до Федерації, щоби вона як найскорше вислала всьо, що потрібне на „Український День". І справді Федерація поспішила ся скорше ніж Українська Рада, висилаючи всьо, що потрібне, а п. Ґудз вганяє як заголомшений і не знає, що з тим робити. Побіг до майора міста, а майор — не знаю, чи позволив йому іти на місто з пушками чи ні, але припустім, що позволив, тож він сам всього уряду не може сповнити, бо ще і колектором мусів бути, а чотири уряди для нього забогато, бо він і до одного неспосібний. Але навганяв ся доволі і не міг дати собі ради. Він написав тоді лист до Нортгемптону, щоби приїхав п. Махіброда і щоби справу „Українського Дня" полагодив. Приїхав п. Махіброда, а п. Ґудз прийшов до п. Филимона Саґатия і каже: „Чи ми не могли би спільно працювати на „Український День"? П. Саґатий згодив ся і визначив спільний мітінґ на четвер. Се п. Ґудзови було не до смаку. „Тут — каже — приїхав з Нортгемптону дуже мудрий чоловік, що може нас уформувати. Він є соціяліст. То найлїпше нині вечер скликати мітінґ". П. Саґатий відповів, що то запізна година і він не буде бігати по хатах скликувати людий. З конечности спільний мітінґ відложено на четвер.

Прийшов четвер. На спільнім мітінґу мало ся вибрати комітет, але п. Ґудз, не чекаючи початку, зараз зачав горлати: „Я би радив так, щоби трохи пошук забрати з Федерації, а трохи з Української Ради. Що ся сколектує, розділить ся на дві рівні части і вишлеть ся половину до Федерації, а половину до Української Ради". На се п. Саґатий каже: „На що гроші ділити на дві части? Чиж ті гроші для двох народів? Преціњ двох українських націй нема! Я за тим, аби гроші вислати до Української Ради, а зрештою прошу дати під голосоване". Коли п. Мирон Загоруйко заявив: хто за тим, щоби гроші вислави до Української Ради, прошу віднести руки до гори — всі поподносили. Тогди п. Загоруйко сказав: хто проти того, хто за Федерацією? П. Ґудз перший підніс руку і ще щось два його прихильники. З того видно, що п. Ґудз хотів нас зрадити на „Український День", але йому це не вдало ся, тож пійшов сам сповняти чотири уряди...

Найбільше праці в справі „Українського Дня" положив п. Ф. Саґатий і п. М. Кибайло. Вони оба від раня до вечера трудили ся і поучували колекторів, за що заслужили собі на сердечну подяку. Щира подяка належить ся також всім колекторам за їх великі труди. Спасибіг!

Член відділу 137 У. Н. Союза.

ВЕЛИКИЙ ВИБІР ЦІКАВИХ КНИЖОК,

які має на складі КНИГАРНЯ „СВОБОДИ".

Арендар. Драма в 3. діях. — Ціна 25 ц.
Американський Шляхтич. Образ з житя руських робітників, в 3-ох діях. — Ціна ....30 цнт.
Американець, веселий образ з житя народу зі співами, в трох діях. — Ціна ....15 цнт.
Абу Касимові капці. — Арабська казка Написав Іван Франко. — Ціна 30 цт.
Американський гимн „Май Контри" під нотами в українськім перекладі. — Ціна ....10 цнт.
Американські трости. — Ковбок. (Казка). — Емігранти. — Дні нашої слави і недолї. — Ціна ....15 цнт.
Амалюнґа. — Займаюче оповідане з часів боїв між Европейцями а Індіянами в півн. Америці. — Ціна 20 цнт.
Байки-небилиці. — Ціна ....10 цнт.
Бондарівна. Драма в 4. діях а 5. відслонах. — Ціна ....20 цнт.
Буквар для дітий першого року науки. — Ціна враз з пересилкою 30 цнт.
Блудний син. Образ з житя наших виселенців в Америці у 4 актах зі співами. — Ціна ....25 цнт.
Богдан Хмельницький в Галичині (2 ілюстрації). — Письмо (6 ілюстрацій). — Фляшка горівки. — Не в добрий час (4 ілюстрації). — Дні нашої слави і недолї. — Ціна ....15 цнт.
Воєнні пісні. — Ціна ....15 цнт.
Вибір поезій Івана Франка (з житєписю автора). — Ціна ....35 цнт.
Вічевий співаник. — Ціна ....5 цнт.
Весела книжочка з 17 образками. — Гумористично-сатиричний збірник для сумних людий. — Містить в собі богато сьмішних віршів, дотепів і оповідань. — Ціна ....35 цнт.
Вертеп. Сценїчна картинка для колядників, що ходять по хатах в часї Різдвяних Сьвят. — Ціна ....5 цнт.
Вихованець. Народна комедія в 3. діях зі співами і танцями. — Ціна 25 цнт.
В неволї темноти. — Комедія з житя русько-американського народа в 3. актах. — Ціна ....25 цнт.
Вільний чоловік і инші оповідання. — Ціна ....40 цнт.
Весела читанка з образками. — Ціна ....15 цнт.
І. Вечері на хуторі біля Диканьки. II. Ярмарок в Сорочинцях. — Ціна 15 цнт.
Вода в природі. — Умірковапий та щирий. (В. Винниченко). — Заграй. — Останки „Фортуни". — Дні нашої слави і недолї. — Ціна ....20 цнт.
Гетьман Мазепа. Дуже поучаюча книжка з ілюстраціями. — Ціна ....25 цнт.
Гостина св. Николая, драматична гра для дітий. — Ціна ....10 цнт.
Галка смерти. — Ціна ....5 цнт.
Галицькі анекдоти. (Гумористичне оповіданя). — Ціна ....10 цнт.
Ґеновефа. — Ціна ....30 цнт.
Гаси огонь поки не розгорів ся і инші оповіданя. — Ціна ....20 цнт.
Другий альбом найкрасших українських 25 пісень з нотами на хори мішані, мужеські і сольові. Зладив Г. Е. Смоленський. — Ціна ....75 цнт.
Домашна кухня (як варити і печи). Зладила Леонтина Лучаківська. Дуже практична і потрібна книжка для наших ґаздинь і дівчат. — Ціна ....75 цнт.
Дяк. Оповідане Марка Вовчка. — Ціна ....20 цнт.
Два домики і одна фіртка. Комедія в 1. дії. — Ціна ....15 цнт.
Два брати, з байок Братів Ґріммів. — Ціна ....15 цнт.
Девять братів і десята сестриця Галя. Дуже гарне оповідане. — Ціна 15 цнт.
Евстахій, повість з перших віків християнства. — Ціна ....30 цнт.
І. Жовнір. — II. Оферма. Новеля з міського житя. — Ціна ....10 цнт.
Журавлі. — Зміст: Журавлї (вірш). Закутник (оповідане). Новітні гайдамаки (вірш). Пісні про Канаду. Пайлот Бют, оповідане про судьбу молодого робітника-еміґранта. Звідки бере земля тепло. — Ціна ....15 цнт.
Жителї Марса. — Ціна ....10 цнт.
Жінка і її значіне в суспільнім житю. — Сільський хірурґ (3 ілюстрації). — Смерть отаманова. — Дурень. — Дні нашої слави і недолї. — Ціна 15 цнт.
Жіночий язик, індіянська казка. **Невдалий линч,** оповідане. — Ціна 15 цнт.
Житє, зарібки, орґанізації і т. п. в Злуч. Державах. — Дуже цікава розправа про відносини праці і житя в Америці. — Ціна ....15 цнт.
З років війни. Сатиричні ілюстрації з европейської війни. Оповідання, відомости і інформації про український нарід, про старий край і Америку, богато ілюстровані. Понад 150 ілюстрацій. — Ціна ....30 цнт.
Збірка новісток. — Ціна ....10 цнт.
За сестрою. — Є се найгарнїйше оповідане з козацької старини, сучасного письменника Андр. Чайковського, яке дотепер вийшло на американській Руси. — Ціна ....35 цнт.
Збірка оповідань. Нятка. Євшан-зїлє. Безробітє. Павло. В суді. Чорт і Микитиха. Бокачка. Милосердність. Слон і чоловік. Добра дочка. — Ціна 20 цнт.
З ріжних нив. — Зміст: Вся людська твар з хвалою прийде (вірш). Чого нам дійсно потреба. Не плоти ради, не плоти (вірш). Найбільший духовий поет (Данте Аліґієрі). Михайло Петрович Старицький, батько українського театру і визначний український поет. Як будуть іти шапи? Ангел та пустельник (оповідане). Дещо цікавого із природи і науки. Зі сьвіта. — Ціна 15 цт.
За вольности України. — Ціна ....5 цнт.
З кого ся насьміваюуть, з того люди бувають. — Посол Петришин. — Модний адвокат. Збірка оповідань. — Ціна ....10 цнт.
Іван Коновченко і инші оповідання. — Ціна ....20 цнт.
Іван Дурак та инші оповіданя. Ціна 25 ц.
Історія заложення Злучених Держав Північної Америки. — Самсон. — До тих, що сьміють ся з пяної людини. — Як Сніжка щось по ночи водило і що то було? (1. ілюстрація). — Бог на землї (Індійська казка). — Свати. — Дні нашої слави і недолї. — Ціна 15 ц.
Із зьвірячого царства. Перша сотня найкрасших казок. — Ціна ....20 цнт.
Історія про трийцять одного. — Ціна 10 ц.
Історія про дівчину сироту та про ріжні її пригоди: розкоші, смутки, щасте й нещасте серед змінчивого сьвіта. — Ціна ....40 цнт.
Історія про малого Пилипка як лютий морозенько замучив його в лісї. — Ціна ....20 цнт.
Історія України-Руси. Написав Олександер Барвінський. — Ціна ....40 цнт.
Іцко-Сват, комедія в 1. дії. — Ціна 10 ц.
Ілюстрована збірка. Вуси (3 ілюстрації). Катерина (3 ілюстрації). Нін і Семіраміда (2 ілюстрації). Лист турецького султана Запорожським козакам. Відповідь Запорожських козаків турецькому султанови (1 ілюстрація). Алькоголізм і діти (1 ілюстрація). — Ціна ....20 цнт.
Інститутка. Незвичайно гарне оповідане. — Ціна ....15 цнт.
Історія про гарну Маґельону і графа Петра. — Ціна ....25 цнт.
Козацька пімста. Оповідане з козацької старовини. В тій книжці є представлене, як наші прадїди козаки уміли шанувати свої національні сьвятощі і як мстили ся за зраду. — Ціна ..40 цнт.
Казки за циганів. — Ціна ....10 цнт.
Казки про жидів. — Зміст: Як Іван жидів мудрував. Вандрівка Івана з жидами. Як Іван водив жидів на грибы, а відтак у ставі потопив. — Мужик з жидом в спілці. Иван і жид. Казка про жида. Як жид Русина правував. Як хлоп жида змудрував. — Ціна 15 цнт.
Календар У. Н. Союза на рік 1916. — Ціна ....50 цнт.
Календар У. Н. Союза на 1917 рік. — Ціна ....50 цнт.
Книжочка рахункова. — Дуже практична книжочка до обчисленя всяких рахунків; вона є пожиточна так для бизнесменів як і для робітників. З додатком деяких цікавих відомостий. — Ціна ....30 цнт.
Коротка історія Руси до зруйнованя Січи. Містить богато образків руських князів і гетьманів. — Ціна ....10 цнт.
Кроваві діяманти. Новочасний роман. — Ціна ....35 цнт.
Людоїди і инші оповідання. Ціна 25 цнт.
І. Листи з пекла. II. Лист шинкаря до чорта і инші оповідання. — Ціна 25 цт.
І. Лист шинкаря до люципера і відповідь. II. Про алькоголь. — Ціна ....10 цнт.
Листи Штіфа Табачнюка до його жінки Явдохи. — Ціна ....10 цнт.
Лис Микита. З німецького переробив Іван Франко. — Ціна ....40 цнт.
Марта Борецька. Історичне оповіданє. — Ціна ....25 цнт.
Манїґрула. Комедія в одній дії, зі співами і танцями. — Ціна ....10 цнт.
Марія. — Зміст: Марії (уривок з поеми Т. Ш.). На чужині (вірш). Скором (оповідане). Рік 1903-тий в старім краю. Людоїдство в Конґо. Клопоти кума Софрона (вірш). — Ціна 10 цнт.
Мужики Аристократи. Народний образ в двох діях. — Ціна ....15 цнт.
Мужицька доля. Збірка оповідань. — Ціна ....10 цнт.
Многострадальний народ. (Огляд історії українського народу). — Ціна 20 цнт.

Обширні цінники висилаємо кождому на жаданє.

Гроші належить посилати на почтовий або експресовий моні-ордер на імя, яке подано у понизшій адресі. Моні-ордер належить долучити до замовлення.

Пишіть на адресу:

„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ШЕКСПІР В ПОВІСТКАХ.

З російського перекладу М. В. КАРНЄЄВА.

—o—

МАКБЕТ.

За панованя шотляндського короля Дункана жив у Шотляндії великий льорд (себто гетьман королївських війск) Макбет. Він був близким свояком короля і за свою хоробрість та военні подвиги користував ся загальним поважанєм при королївськім дворі. На те поважанє він вповні заслугував, так як він дійсно був страшним для своїх ворогів і числив за собою неодну побіду. І тепер, не довго від початку повісти, котру ми отсе пишемо, він побив повстанців, злучених з численним війском норвеським.

Коли той Макбет, разом з шотляндським генералом Банком, вертав побідником з великої битви через безлюдний степ, увага його та його товариша спинила ся на трох незвісних постатях, котрі вони обидва з сумнївом приняли за женщини, замітивши у них бороди, тверду шкіру на тїлї і чужу одежу. Макбет перший заговорив до тих незвісних постатий, і вони, ніби здивувавшись почувши людську мову, приложили на уста палець на знак мовчаня, але зараз і закричали:

— Здоров, Макбет!

Притім одна назвала його таном*) гляміським, друга — таном Кавдора, трета-ж — будучим королем.

Макбет дуже здивував ся, відки його можуть знати ті потвори, але ще більше здивували його їх предсказаня, котрі ніколи йому й на гадку не приходили і не сьміли приходити.

Банко також вислухав від них предсказаня про свою долю, але в формі загадочній. Вони говорили йому, що він буде меньший і більший від Макбета; не такий щасливий, але щасливійший від нього; а хоч він ніколи не буде панувати, однак сини його будуть королями в Шотляндії. Висказавши те все, вони зникли з очий Макбета і Банка, котрі тепер вже не сумнївались, що ті негарні ворожбитки були відьмами.

Поки Макбет і Банко стояли, обдумуючи ту чудну пригоду, прибули від короля післанці з порученєм покликати Макбета в кавдорські тани. Той случай, дивно згоджуючий ся з предсказанєм відьми, так здивував Макбета, що він не міг промовити слова до послів, тим більше, що в души його родила ся надія на сповненє предсказаня третої відьми: що в один прегарний день він зістане королем Шотляндії.

— Ти бачиш, Банко, — сказав Макбет — як вірно предсказаня ворожок сповняють ся, і чи можеш ти ізза того сумнївати ся, що твої діти будуть з часом королями?

— Ваше увіренє, гетьмане, на сповненє третої ворожби, — сказав Банко — може заставити вас посягнути за престол, але упереджаю вас, що ті ворожки, ті діти пекла, говорять нам правду в звичайних справах в тій ціли, щоб одурити нас у важних случаях.

Але Макбет не уважав на пересторогу доброго Банка: глубоко запали в його душу злі, облесні і приманюючі ворожби відьм, і з того часу всї думки його стреміли до осягненя шотляндського престола.

Макбет не забув оповісти своїй жінці про ту пригоду з незвісними ворожками. Жінка його, лиха і лукава женщина, не звертала уваги на способи, коли ходило їй і її чоловікови досягнути високости. Вона стала намовляти мужа, щоби він убив короля, аби скорше осягнути престол та стати королевою.

Трафило ся в той час, що король, відвідуючи часто своїх вельмож на знак, що поважає їх, приїхав і до Макбета з двома синами, Малькольмом і Дональбеном, та з численною дружиною танів і слуг, аби почтити побідителя за його военні подвиги.

Місце, де був замок Макбета, було надзвичайно гарне; при своїй красї воно славило ся ще здоровим воздухом, що доказувало богато ластівячих гнїзд, приліплених під дахом того будинку (кажуть, що де птиці охотно заводять ся, там є чистий і здоровий воздух).

Король увійшов до замку, дуже задоволений місцевостию, як також увагою і услугою господинї дому.

Утомлений покорожию, король скоро лїг спати, положивши коло себе, по тодїшному звичаю, двох слуг. Відходячи у відпочивальню, він був дуже задоволений зробленою йому гостиною, обдарував гостинцями всїх старших офіцирів і післав гарний диямент лейді Макбет (жінці Макбета) на знак особлившого для неї поважаня.

Настала ніч — час, коли пів сьвіта людий спить солодко, забувши про всї денні труди. Лейді Макбет у ту пору постелила ліжко, щоби подумати про убийство короля. Яко женщина, вона не моглаб рішити ся особисто на се зле діло, колиб не числила на чию поміч; але вона знала безхарактерність свого мужа. Другому нікому не рішила ся вона повірити сього і тому сьмілою рукою взяла ніж та з серцем, повним пристрасти, пійшла до спальнї короля.

Слуги, обовязані стерегти короля, після розпорядженя лейді Макбет, були упоєні вином і через те не могли стати їй на перешкоді. З повною надією на успіх вона увійшла до короля, але, як лиш піднесла ніж над головою, случайно глянула на лице сплячого Дункана, тай зі страхом замітила в нїм риси свого батька; її руки опустились і вона не могла сповнити свого наміру.

Лейді вийшла із спальнї і пійшла до свого мужа, щоби вкінци намовити його до убийства короля; але той, як і перше, не міг на се рішити ся, представляючи на своє оправдане богато перешкод до сповненя того діла. Макбет був не тільки підданим, не лиш близким свояком короля, але в той день і його господарем, котрого обовязком було, по праві гостеприємства, попередити всякий напад на житє гостя, а тим меньше помагати в тім ділї.

До тогож він згадав про справедливість і доброту короля, про його любов до своїх підданих, представляючи, що такі королї як Дункан, є післанцями Неба, і тому він не міг би рішитись на убийство його. Крім того здержувала ще його від того гадка про те підозрінє, котрим він неминучо покриє себе на случай убийства короля... Всї знали, як любив його Дункан і як щиро осипав його своїми ласками.

У тій духовній боротьбі застала лейді Макбет свого мужа, близким вже того, щоб цілком залишити страшні гадки. Але незвичайно хитра і підступна жінка догадала ся, що дїєть ся в души мужа і не ждучи пустила в хід всю свого силу свого тонкого розуму. Вона говорила, що пригода сеї ночи не довго лишить ся в памяти народу, а міжтим йому, Макбетови, трафить ся нагода стати королем...

— Колиб я — продовжала вона — з якоїнебудь нагоди заклялась убити свого любого сина, котрого згодувала власними грудьми, то ніяк не змінила би того, на що я кляла ся. Я відорвалаб його від своїх грудий і власними руками видуцилаб у нього мозок, колиб тільки закляла ся зробити се.

І вкінци сказала вона йому, що всю вину зложать потім на заснувших слуг. Сим разом її заходи були успішні; вона дійшла до своєї цїли; Макбет рішив ся на убийство...

Зі штилетом в руках перебрав ся він пишком у кімнату, де спав Дункан. Обкинувши її зором, він замітив другий штилет, обернений до нього рукоятию і з кроплями крови на кінци. Коли Макбет хотів схватити той штилет, його рука не спіймала нічого — се був привид.

Відітхнувши від хвилевого страху, він сьміло підійшов до ліжка короля і убив його одним ударом штилета. В тій хвилї один із придворних слуг, спавших у кімнатї, засьміяв ся у снї, а другий крикнув:

— Убийник!

Відтак вони помолили ся коротко: один сказав „Господи помилуй", а другий відповів „амінь" і знов заснули. Макбет стояв коло них і коли перший сказав: „Господи помилуй", він хотів відповісти: „амінь", але його уста не отворились, і не міг вимовити того.

Вслід за тим він почув голос, котрий кричав на цїлий дім:

— Не спіть більше! Макбет убиває сон, той невинний сон, котрий скріпляє житє.

Макбета від тої хвилї лишив сон на завсїди.

У страшнім настрою вернув Макбет до своєї жінки, котра ждала нетерпеливо на нього і думала вже, що він не справив ся в своїм намірі. Але ось бачить кров на руках Макбета, несумнївний знак довершеного убийства; вона посилає його обмити їх, а сама бере штилет, щоби кровю поваляти слуг і тим зложити на них усю вину.

Настав ранок, а з ним відкрилось і убийство короля, котре не могло укритись. І хоч Макбет і лейді старали ся, як можна більше, виразити жаль і прикрість з приводу того нещастя; хоч докази проти слуг були досить сильні, однак ціле підозрінє упало на Макбета, котрий без сумніву повинен був мати богато більше причин поповнити се убийство, ніж кілько можна було предвидїти у тих молодих незначних слуг.

Сини Дункана, переражені таким нещастем, утїкли; старший Малькольм, вибрав місцем захисту англїйський двір, а молодший скрив ся в Ірляндію.

Коли в той спосіб сини короля, одинокі його наслїдники, своєю утечею опорожнили престол, Макбет, яко найблизший по них наслїдник, зістав коронований на місце Дункана, і тим способом предсказанє чарівниць буквально сповнило ся.

Поставлені так високо, Макбет і його жінка, не могли однак забути другої половини предсказань чарівниць, що, хоч вони і будуть панувати, однак наслідують по них престол не їх діти, лиш дїти Банка.

Та гадка, що вони осквернили руки кровю, зробили таке велике лихо єдино на те, щоби вивести на престол потомків Банка, так мучила їх, що вони рішили ся вбити його самого і його сина, аби тим не дати сповнити ся предсказаням чарівниць, котрі в їх власнім інтересї так видимо сповнили ся.

(Дальше буде).